

**คู่มือแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐกรณีที่มีคำขอ
ข้อมูลข่าวสารจากประชาชน**

สำนักปลัด

**องค์การบริหารส่วนตำบลปลาข้าว อำเภอเมือง จังหวัด
อำนาจเจริญ**

**แนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติ
ตามพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร**

แนวทางปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐกรณีที่มีคำขอข้อมูลข่าวสารจากประชาชน

1. กรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนขอหน่วยงานของรัฐมีข้อมูลข่าวสารพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ จะต้องดำเนินการให้โดยเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ
2. กรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ข้อมีเป็นจำนวนมาก หรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน 15 วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการ แล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลทราบด้วย

การปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของหน่วยงานของรัฐ

1. ให้เจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามคำแนะนำหรือความเห็นเรื่องร้องเรียนของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อย่างเคร่งครัด และการดำเนินการเป็นกรณี ด่วนที่สุด
2. ให้หน่วยงานของรัฐให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการเร่งจัดส่งเอกสารหรือให้ข้อเท็จจริงประกอบการดำเนินการเรื่องร้องเรียนหรืออุทธรณ์
3. ให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยเคร่งครัดภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัย
4. หากหน่วยงานของรัฐมีปัญหาในการปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) การให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) และการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อมูลข่าวสารของราชการ (กวน.) ภายในเวลาที่กำหนดให้แจ้งเหตุผลให้ สขร. ทราบโดยเร็ว หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม โดยไม่มีเหตุผลที่สมควร ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี

แนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้กำหนดแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่กฎหมายกำหนดจะเห็นได้ว่าข้อมูลข่าวสารที่ห้ามมิให้เปิดเผย เป็นกรณีข้อมูลข่าวสารนั้นเปิดเผยแล้วอาจกระทบเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ พระราชบัญญัติได้กำหนดห้ามไว้โดยมิได้มีข้อยกเว้นให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องใช้ดุลพินิจอีก ดังนั้นการศึกษาในเรื่องแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐจะศึกษาโดยตัวอย่างของข้อมูลข่าวสารที่พระราชบัญญัติกำหนดให้อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยซึ่งถือได้ว่าเป็นการศึกษาจากกรณีปฏิบัติจริง ทั้งนี้ เมื่อหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับคำขอข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะตามที่พระราชบัญญัติกำหนดซึ่งอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐก็มีหน้าที่จะต้องใช้ดุลพินิจเพื่อมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐก็มีหน้าที่จะต้องใช้ดุลพินิจเพื่อมีคำสั่งมิให้เปิดเผยหรือเปิดเผยต่อไป

ในการใช้ดุลพินิจ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 15 วรรคแรก ได้กำหนดแนวทางการใช้ดุลพินิจ โดยให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อจะใช้ดุลพินิจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือมีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะตามมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (1) – (7) จะต้องคำนึงถึง 3 เรื่องคือ การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์เอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน หมายความว่าเมื่อมีผู้มาขอข้อมูลข่าวสารตามข้อนี้จะต้องพิจารณาใช้ดุลพินิจเพื่อชั่งน้ำหนักก่อนมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งโดยอาศัยแนวทางตามที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้ กล่าวคือ

1. จะต้องพิจารณาว่า ข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ขอ หากเปิดเผยแล้วจะกระทบต่อการปฏิบัติงานตามกฎหมายของหน่วยงานของตนหรือไม่อย่างไร หรือในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารตามที่มีผู้ขออาจเกี่ยวข้องกับการสอบสวนเรื่องหนึ่งเรื่องใด ซึ่งยังไม่แล้วเสร็จ เป็นต้น ก็จะต้องพิจารณาว่าถ้าเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแล้วจะส่งผลกระทบต่อการศึกษาเรื่องนั้นๆหรือไม่

2. จะต้องพิจารณาว่าข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ขอ หากเปิดเผยแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะหรือสังคมโดยรวมมากหรือไม่เพียงใด ทั้งนี้ เพื่อจะได้สามารถใช้ประกอบการตัดสินใจหรือการใช้ดุลพินิจได้เหมาะสมถูกต้องที่สุด กล่าวคือในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ขอ เป็นข้อมูลข่าวสาร ที่เกี่ยวข้องกับสังคมโดยรวม การเปิดเผยให้สังคมโดยรวมได้รู้ก็จะช่วยให้สาธารณชนทราบว่า เรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับเรื่องข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้มีการดำเนินการไปอย่างไรโปร่งใส มีประสิทธิภาพหรือไม่ แม้ว่าการเปิดเผยอาจกระทบต่อบุคคลบางคน แต่หากมีความชัดเจนว่าการเปิดเผยนั้นจำเป็นสำหรับสาธารณชนหรือคนโดยส่วนใหญ่ก็จะต้องมีดุลพินิจให้เปิดเผย

3. จะต้องพิจารณาว่า ข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ขอเป็นสิ่งที่จำเป็นหรือกระทบต่อเอกชนที่เกี่ยวข้องอย่างไรและมากน้อยเพียงใด การพิจารณาถึงเอกชนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ที่ขอข้อมูลและผู้ที่เกี่ยวข้องกับตัวเนื้อหาข้อมูลที่มีผู้ขอเปิดเผย ฯลฯ โดยต้องพิจารณาถึงความจำเป็นของผู้ขอข้อมูลว่าข้อมูลข่าวสารที่ขอนั้นเกี่ยวข้องกับการรักษาสิทธิของผู้ขอข้อมูลมากน้อยเพียงใด การไม่ได้ข้อมูลข่าวสารตามที่ขอนั้นจะกระทบต่อการปกป้องสิทธิของผู้ขอมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ หากมีน้ำหนักของส่วนได้เสียและความจำเป็นสูงมากก็มีน้ำหนักที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบการใช้ดุลพินิจในขั้นสุดท้าย นอกจากนี้ในส่วน of เอกชนที่เกี่ยวข้องเป็นบุคคลที่สาม การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ขออาจกระทบต่อส่วนได้เสียของบุคคลที่สามจึงต้องมีการพิจารณาด้วย

เช่นกันว่า บุคคลที่สามจะได้รับผลกระทบจากการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนี้เล็กน้อยเพียงใดจะสามารถป้องกันผลกระทบโดยการปิด ลบข้อมูลบางส่วนได้หรือไม่และข้อที่หยิบยกมาพิจารณานี้เป็นเรื่องที่กฎหมายให้ความคุ้มครองหรือไม่ ซึ่งหากมีข้อมูลชัดเจนก็จะทำให้สามารถใช้ดุลพินิจได้อย่างเหมาะสม เช่น อาจเปิดเผยโดยปิดทับชื่อ หรือสิ่งที่ทำให้รู้ตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นพยาน เป็นต้น

กระบวนการ/ขั้นตอน

ขั้นตอนการขอใช้บริการข้อมูลข่าวสาร อบต.ปลาเค้า

ประชาชนขอข้อมูลข่าวสาร อบต.ปลาเค้า กรอกแบบคำขอใช้บริการข้อมูลข่าวสาร

ระบุชนิดของข้อมูลข่าวสารที่ขอรับบริการ (1 นาที)

ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร อบต.ปลาเค้า (1 นาที)

เจ้าหน้าที่พิจารณาคำขอ (5 นาที)

กรณีที่สามารถเปิดเผยได้ ตาม
มาตรา 7, มาตรา 9 และมาตรา 11
อนุมัติให้ผู้ขอได้ (1 นาที)

กรณีที่ไม่สามารถตัดสินใจได้

เจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารเสนอ
เรื่องต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร
อบต.ปลาเค้า พิจารณา

เจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารแจ้งผล
การพิจารณาต่อผู้ขอข้อมูล

ขั้นตอนการร้องเรียนเกี่ยวกับการให้ข้อมูลข่าวสาร อบต.ปลาเค้า

ประชาชนพบว่า อบต.ปลาเค้า ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

5 นาที

ยื่นคำร้องเรียนต่อประธานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร อบต.ปลาเค้า

1 นาที

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร อบต.ปลาเค้า พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน
พร้อมตรวจสอบข้อเท็จจริง

ภายใน 15 วัน

ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งผลการพิจารณา
ให้ผู้ร้องเรียนทราบ

ภายใน 15 วัน

ผู้ร้องเรียนพอใจเป็นอันยุติเรื่อง

ผู้ร้องเรียนไม่พอใจขอให้
คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยต่อไป
หรือร้องเรียนไปยัง คณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ

***** ไม่มีค่าธรรมเนียม *****

*** ช่องทางการให้บริการ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปลาเค้า โทร
045-525700

หลักเกณฑ์การขอ การอนุญาต และการบริการข้อมูลข่าวสาร อบต. ปลาเค้า

1. ข้อมูลข่าวสารที่สามารถเปิดเผยได้ หากผู้ใดประสงค์จะขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีค่ารับรองถูกต้องของข้อมูล และได้ปฏิบัติตามระเบียบองค์การบริหารส่วนตำบลเนินสว่าง ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2546 ให้เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเนินสว่าง รับเรื่องและพิจารณาส่งต่อข้อมูลข่าวสารที่ขอว่าอยู่ในความรับผิดชอบหรือควบคุมของสำนัก/ส่วนใด โดยให้ข้าราชการระดับ 5 ขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารที่ขอเป็น ผู้มีอำนาจอนุญาตและรับรองสำเนาถูกต้องของข้อมูลข่าวสารนั้น แต่ถ้าข้อมูลข่าวสารที่ขอเป็นข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ซึ่งต้องจัดให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ ให้ผู้ขอข้อมูลไปติดต่อขอข้อมูลข่าวสารได้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเนินสว่าง และหากประสงค์จะขอสำเนาหรือสำเนาที่มีค่ารับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารให้ข้าราชการระดับ 5 ขึ้นไป ซึ่งปฏิบัติงานเป็นผู้ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสาร ซึ่งจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารเป็น ผู้มีอำนาจอนุญาตและรับรองสำเนาถูกต้องของข้อมูลข่าวสารนั้น

2. ข้อมูลข่าวสารที่ไม่เปิดเผยแก่บุคคลทั่วไป หากผู้ใดประสงค์ขอสำเนาหรือ ขอสำเนาที่มีค่ารับรองถูกต้องของข้อมูล และได้ปฏิบัติตามระเบียบองค์การบริหารส่วนตำบลเนินสว่าง ว่าด้วยการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบ พ.ศ. 2546 ให้เจ้าหน้าที่ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สำนักปลัด รับเรื่องและ พิจารณาส่งต่อข้อมูลข่าวสารที่ขอว่าอยู่ในความรับผิดชอบหรือควบคุมดูแลของสำนัก/ส่วนใด โดยให้หัวหน้าสำนักปลัด/หัวหน้าส่วน หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุญาตและให้ข้าราชการระดับ 5 ขึ้นไปเป็นผู้รับรองสำเนาถูกต้อง

3. ข้อมูลข่าวสารนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ใน 1 และ 2 ซึ่งผู้ประสงค์จะขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีค่ารับรองถูกต้องของข้อมูล และได้ปฏิบัติตามระเบียบองค์การบริหารส่วนตำบลเนินสว่าง ว่าด้วยการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบ พ.ศ. 2546 ให้เจ้าหน้าที่ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร รับเรื่องและส่งต่อว่าอยู่ในความรับผิดชอบหรือควบคุมดูแลของสำนัก/ส่วนใด และส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหรือควบคุมดูแลและดำเนินการ โดยให้เจ้าหน้าที่สันนิษฐานไว้ก่อนว่าข้อมูลข่าวสารที่ขอนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้แต่หากเจ้าหน้าที่พิจารณาเห็นว่า การเปิดเผยอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ หรือทางราชการ หรืออันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือกระทบสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้เจ้าหน้าที่เสนอหัวหน้าสำนักปลัด/หัวหน้าส่วน เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุญาต และให้ข้าราชการระดับ 5 ขึ้นไป เป็นผู้รับรองสำเนาถูกต้อง

4. ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐหน่วยงานอื่นหรือองค์กรภาคเอกชน ซึ่งมาอยู่ในความครอบครองดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ ให้ถือปฏิบัติเบื้องต้นว่าควรแนะนำให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารติดต่อโดยตรงกับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรภาคเอกชนผู้เป็นเจ้าของข้อมูลนั้น เว้นแต่มีความจำเป็นเร่งด่วนอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ หรือมีเหตุพิเศษอื่นที่เห็นสมควร จึงให้ดำเนินการตาม 1-3 แล้วแต่กรณี

ประเภทของบุคลากร อบต.ปลาเค้า ที่มีการเก็บรักษาข้อมูลไว้

1. ข้าราชการ/พนักงานจ้าง
2. ลูกจ้างประจำ
3. ผู้ที่ได้รับการเชิดชูเกียรติ
4. ผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุน/ทุนประเภทต่าง ๆ
5. ผู้กู้ยืมเงินทุนต่าง ๆ

ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล อบต.

1. ข้าราชการ/พนักงานจ้าง และลูกจ้างประจำ จัดเก็บเป็นสมุดประวัติ แฟ้มประวัติ ก.พ.7 และระบบฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์
2. ผู้ที่ได้รับการเชิดชูเกียรติ,ผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุน/ทุนประเภทต่าง ๆ และผู้กู้ยืมเงินทุนต่าง จัดเก็บเป็นแฟ้มประวัติ ทะเบียนประวัติและระบบฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์

วิธีการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล

1. ข้าราชการ/พนักงานจ้าง และลูกจ้างประจำ เจ้าของข้อมูลยื่นคำขอตรวจดูข้อมูลด้วยตนเองโดยยื่นคำขอต่อเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเนินสว่าง
2. ผู้ที่ได้รับการเชิดชูเกียรติ/ผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุน/ทุนประเภทต่างๆเจ้าของข้อมูลหรือบุคคลทั่วไปยื่นคำขอตรวจดูข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเนินสว่างที่รับผิดชอบ
3. ผู้กู้ยืมเงินทุนต่างๆ เจ้าของข้อมูลหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องยื่นคำขอตรวจดูข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเนินสว่างที่รับผิดชอบ

ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
2. ประกาศและกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
 - 2.1 ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2541 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดพิมพ์หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ใช้บังคับ
 - 2.2 ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2541 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู
 - 2.3 ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2542 เรื่อง การเรียกค่าธรรมเนียมการขอ ส าเนา หรือขอ ส าเนาที่มี ค ารรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการ
 - 2.4 ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2542 เรื่อง ก าหนดให้ประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคาของหน่วยงานของรัฐที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามแล้ว เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตาม มาตรา 9(8) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
 - 2.5 ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ลงวันที่ 1 ธันวาคม 2543 เรื่อง ก าหนดให้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับผลพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็น ข้อมูลข่าวสารที่ต้อง จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา 9(8) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
 - 2.6 กฎกระทรวง (พ.ศ. 2541) ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ให้ไว้ ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2541
 - 2.7 กฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ให้ไว้ ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2542